

KO E SIASI UĒSILIANA TAU'ATĀINA 'O TONGA 'I
‘AOSITELĒLIA

(*THE METHODIST CHURCH OF TONGA IN AUSTRALIA*)

FAKATAHA FAKA-KUATA LAHI TISEMA 2024.
MINUTES OF DECEMBER 2024 QUARTERLY MEETING

Sea : Rev Siosifa Koloti Ma'u
‘Aho : 14/12/2024
Taimi : 1 ho'ata efaifi
Feitu'u : SUTT Tokaima'ananga + Zoom
Lethbridge Park Public School
2 Copeland Rd, Lethbridge Park, NSW 2770

i. Ko e Lotu Kamata

- Himi : 572
- Lesoni : ‘Aisea 12:1-6
- Lotu : Viliami ‘Ofahengaue
- Lea Talitali : Sea

Na’e talitali ‘e he Sea ‘a e kau malanga mo kinautolu na’e ‘i he fakataha’anga Kuata Tisema pea fakamalo’ia ‘a e ngaahi fatongia kotoa pe kuo lava he ta’u ngaue 2024. Ko hono fakafeta’i, ko e taki fononga ‘a e Mafimafi ‘o Sihova he Vahefonua mo e fatongia ‘a hono kakai.

ii. Na’e tali ke ngāue‘aki ‘a e fehu’i ‘o e Fakataha Faka-Kuata Lahi Tohi Konisitutone ‘a e Siasi Uesiliana Tau’ataina ‘o Tonga, Paaki 5, peesi 51.

The meeting passed to use the Agenda on the Free Wesleyan Church of Tonga Constitution, 5th edition on page 51.

3 (iii) KO E FAKATAHA FAKA-KUATA LAHI:

KO E NGAALI FEHU’I:

(a) **Ko hai ‘oku tau ‘i henī?**

Ko e kau ma’u fakataha (54): Siosifa Koloti Ma’u; Lousiale Uasike-Mone; Tevita T Mone; Setelo Katoa; Viliami ‘Ofahengaue; Kava Mone Fisi’ihoi; ’Opeti Moala; Lisiate ’Uufonua; Ta’imalie Fisi’ihoi; Ahi ’o Ulakai; Sione Katoa; Siosifa Toseni; Aloisia Finau; ’Olivia Tupou; Vika Lawler; ’Epi Taeao Mila; Talanoa Latu; Moala Manoa; Fuafatongia; Sione Fonua; Mafi Fonua; ’Ala Fakalelu; Pilimilose Aloua; Veisinia Fisi’ihoi; ’Amelia Filiai; ’Aisake Tu’i’onetoa; Garl Mahe; Ernest ’Aho; ’Asaeli Valu; Milei Katoa; Fanguna Funaki; Kalisi ’Aho; Kosea N. Mahe; Tevita Tau’ataina Fonua; Vika Fa’ulao; Poloniuni Katoa; Hulita ’Ulufonua; Maumi ’Ofahengaue; ’Emeline Kali; Viliami Tuiaki; Paea Tu’i’onetoa; ’Olivia Fakatulolo; Fetongi Ma’u; Fotu’aita Naitoko; ’Ana Naitoko; Mele’ofa Tama’ofa; Siaosi Moa; Uinise Malungahu; ’Akanesi Fakasi’i’eiki; ’Iloa Pau’u; Tevita Mahe; Palati Mahe; Feleti Vi; Ian ’Aloua; Kaveinga Filiai.

Ko e kau poaki (37): Uikelotu ’Ohuafi; Sitenitoni Palu; Samisoni Tauelangi; Paea & ’Ekileti Moala; Siale Mila; Loni & Kafo’atu ’Aho; Manatu Ma’afu; Le’ole’o & Mele Leka; Vitolio & Luseana Fa’asolo; Mele Tupou; Viliami Tahaafe; ’Iunisi Talia’uli; Valu Kailahi; Toe’umu Fo’i’akau; Moala Tufutele Pau’u; Kafoika Lataimaumi; Leopone ’Ahokava; Holani Feuiaki; Mapili Lama; Sione Mila; Tupou Tu’ipulotu; Mofini Kolo; ’Alaniteli Pahulu; ’Apisai Makasini; ’Ofa Tuiaki; Samisoni & Latai Fifita; Letisia Tupou; Li’ekina ’Akuola; Mapuatonga Lamipeti; Semisi Kaloni; Mapafisi Tupou; Taniela Tupou; Lipeti Tupou.

(e) **‘Oku toko fiha ‘a e Kau Lotu Fehu’i ‘i he Kuata ni?**

Setuata Lahi: 611

(f) **Ko e hä ‘a e Pa’anga Tala’ofa kuo hü mai ‘i he Kuata ni?**

Setuata Lahi: \$47,874.75 + pa’anga ne fakahu tomui mai pea ‘i ai e ngaahi fai’angalotu ‘e toki fakakakato.

(h) **Ko e hä ‘a e Pa’anga Hü Atú?**

Setuata Lahi: \$65,725

(i) **Ko e hä ‘a e fakamatala ki he:-**

(i) **Potungäue Ako Faka-Kalisitiané? & (ii) Potungäue ‘Evangeliö?**

Fakamatala ‘a e Oongo Potungaue ki he Kuata Tisema 2024

1. Hufanga atu pe he ngaahi fakatapunga.
2. Ngaahi Ngauke kuo lava
 - a. Fe'a'ahi'aki 'a e ngaahi To'utupu (30 Aokosi, 2024)
 - b. Fe'a'ahi'aki 'a e ngaahi Akolotu (27 Okatopa, 2024)
 - c. Sivi 'a e Lautohi Faka-Sapate (24 Novema, 2024)
 - d. Ako Malanga 'a e kau Malanga Hoko ki he Kuata Sepitema mo e Kuata Tisema
3. Ngaahi Ngauke ki he Kaha'u
 - a. Aho Sipoti – Toloi ki he 'aho 25 'o Sanuali, 2025. Toki fakaikiiki atu.

- b. Toli 'Akau Kilisimasi – ke 'omi e 'aho kae fakapapau'i e ma'u atu 'a e certificate
 - c. 'Apitanga Tisema – Kaniseli. Tokanga e Faifekau Vahenga ki ha'anau polokalama.
 - d. Retreat 'a e Ongo Potungaue ki Sanuali 2025. Toki 'oatu 'a e 'aho ke fakahoko ai
 - e. Polokalama Makehe ki he 2025
 - i. Youth Service. Ouau Lotu Fakafeohi 'a e To'utupu 2025
 - 1. Kamata 'i he Sapate Faka'osi 'o Fepueli 2025
 - 2. Ke hokohoko atu ai pe he Sapate faka'osi kotoa pe he 7pm
 - 3. Ke fakalele pe 'e he To'utupu
 - ii. Sunday School
 - 1. Kei Fakahoko pe 'a e Faka-Me.
 - 2. Silapa 2025
 - a. Ko e Silapa e Kalasi Takitaha 'oku Konga 'e 4.
 - b. 'E Sivi 'a e konga 'e taha he Kuata Kotoa pe.
 - c. Fakahoko e Sapate Faka'osi e Kuata Kotoa pe.
 - f. Ngaahi Ako Malanga
 - i. 'Oku fakalele pe 'a e ako malanga he mahina 'e taha kimu'a pea Kuata
 - ii. Kapau 'oku mou fiekaui mai ki ai pea mou kau mai.
4. Fekau Makehe: *Kole ki he kau malanga, setuata, kau ma'u lakanga – 'a e me'a ko e ma'u kava malohi 'a e kau ma'u lakanga 'o e Siasi.*

Faka'apa'apa atu

Ongo Faifekau e Ongo Potungaue

Ko e Tu'utu'uni: Ke tali.

Fakataha mo e poupou 'a e Sea ki he Sipoti mo ha toki fakaongo ki he 'ofisi ha fiema'u ha naunau ki he sipoti kae'uma'a 'a e fiema'u 'a e Work With Children Check (WWCC) 'a e kau Akonaki mo Malanga koe'uh i ko e 'i he ngaahi ouau lotu 'a e fanau.

(iii) Potungäue Akó?

(iv) Potungäue 'a Fafiné?

Fakamata la 'a e Potungaue 'a Fafine ki he Kuata Tisema 2024

Fakatapu^[1]

Tau kau ke fakamalo'ia 'a e Tamai mo e 'Alo Laumalie, kau 'a e kakai 'o langi na, kau mo mamani fulipe.

Fakafeta'i 'oku tau kei ma'u 'a e faingamalie 'o taimi ke tau fakakakato 'a e finangalo 'o e 'Otua 'i he ta'u ko eni 2024. Pea fakafeta'i he taki fononga hao mo malu, neongo e lahi 'o e ngaahi faingata'a na'a tau fehangahangai mo ia he fu'u ta'u loloa ko eni. Kae fakafeta'i na'e tu'u tafa'aki 'a e Laumalie Ma'oni'oni 'o fai hotau tokoni'i mo poupou'i 'etau mo'ui 'o tau toe 'ausia ai 'a e kuata tuku 'o e ta'u ni.

Fakafeta'i 'oku hao pea malu pe 'a e potungaue 'a fafine, fakafeta'i 'oku mo'ui lelei pe 'a e taki 'o e potungaue 'a fafine Fetongi Ma'u, pehe foki ki he hoa 'o e kau faifekau, hoa 'o e kau setuata, pehe foki 'oku si'i mo'ui lelei pe 'a e kau vaasi koula, kae'uma 'a e kau tau ma'ae kolosi.

Ngaue kuo lava ki he kuata ni

1) 'I he taimi ni 'oku mau takitaha fakalele pe 'e he ngaahi siasi fakakolo 'emau ngaahi^[1]polokalama 'a e potungaue 'a fafine, 'o ngaeue aki pe 'emau tohi ngaue 'A mo Le'o 'a Fafine,^[1]pea 'oku tokoni pe 'a e hoa 'o e kau faifekau mo e kau setuata.^[1]

2) Na'e lava hono malanga tapuni 'o e kaluseti 'a e potungaue 'a fafine he 'aho 28 Novema^[1]2024 pea ko e tangata malanga faifekau pule, Rev Koloti Ma'u.^[1]

3) Na'e lava 'o fakahoko mo e fakafiefia fakakilisimasi 'a e kau tau ma'ae kolosi he po 29^[1]Novema 2024.^[1]

4) Fakamanatu atu 'a e 'aho lotu 'a mamani 'i he 'uluaki Falaite 'o Ma'asi 2025 ke tau teuteu ki^[1]pai.^[1]

Talamonu atu si'i kau tau ma'ae kolosi, 'ofa ke mou ma'u ha kilisimasi fiefia mo ha ta'u fo'ou monu'ia, malo.

Malo & Fokotu'u 'Atu

'Aloisia Finau - Sekelitali Potungaue 'a Fafine

Ko e Tu'utu'uni: Ke tali.

(v) Hiva 'a e Siasi?

Fakamatala 'a e Hiva e Vahefonua ki he Kuata Tisema 2024

1. Fakatapu ki he ngaahi tu'unga kotoa pe.
2. Hiva 'a e Vahefonua
 - a. Lava 'a e Hiva ki he 'Aho 'a e Kolisi Tonga
 - b. Teuteu pe ki ha ngaahi fatongia ke fakahoko
3. Hiva e Ngaahi Vahenga
 - a. Lava lelei 'a e ngaahi Hiva Faka-Vahenga
 - b. Lava lelei pe mo 'enau ngaahi fatongia kotoa pe
4. Hiva 'a e ngaahi Fai'angalotu
 - a. Lava lelei pe 'a e ngaahi Hiva he 'uu Fai'angalotu
 - b. Lava lelei pe mo 'enau teuteu ki he'enau ngaahi fatongia kotoa pe
5. Hiva 'a e To'utupu
 - a. Lava lelei pe 'enau hiva he Konifelenisi
 - b. Toki fakahoko pe 'i ha ngaah feohi'anga ka fiema'u
6. Kau Ifi 'o e Vahefonua
 - a. Fakamalo lahi ki he'etau fanau he fakahoko 'a e ifi
 - b. Nau kei Ako Ifi he efiafi Tusite kotoa pe, 'a Senee ni, pea ako ifi mo Vikatolia 'iate kinautolu pe.
 - c. Kuo kamata 'a e kau ako Ifi fo'ou 'i Vahe Hahake, pea 'oku nau ako ifi he efiafi Tokonaki kotoa pe.
 - d. Kataki, 'oku 'ataa pe ke fakahoko e ako ifi 'i ha ngaahi Vahenga 'oku fiema'u
7. **Kuo tali 'e he Komiti Hiva ke folau 'a e Hiva Vahefonua ki he Konifelenisi 'a Ha'apai he 2025. Pea ko e kole atu ki he Kuata ke kataki 'o si'i tali mu'a 'a e kole ni.**
8. Fakamalo
 - a. Ki he kau Pule Hiva kotoa pe mo ho'omou kau tokoni
 - b. Ki he kau Faihiva kotoa pe mo ho'omou kau tokoni
 - c. Ki he kau Solo, 'Oloto, Tenoa, mo e Laulalo he ngaahi hiva kotoa pe

Faka'apa'apa Atu

Rev. Tevita Mone

Ko e Tu'utu'uni: Ke tali.

(vi) Haafe Houá?

(vii) Liliu Tohí?

(viii) Potungäue Ako Tokoni'i 'o e Kau Faifekau mo e Kau Setuatá?

(ix) Faletohi 'Otumotu Anga'ofá.

(x) Fale Paaki Tauluá?

(xi) Tungi Arcade?

(xii) Tohi Fanonganongó?

(xiii) Poate Ngäue ki Mulí?

(k) Kuo 'a'ahi 'a e Kau Faifekaú ki he ngaahi Lautohi Pule'angá ke fai ai ha lësoni faka-Tohi Tapu?

(l) Ko e hä 'a e me'a te tau lava fai ke tokoni ki he fakatau atu 'o e Tohi Fanonganongó?

(m) **Ko e hä ha ngäue kuo fai 'i he Kuata ni? > Komiti Ngaeue 'a e Vahefonua**

(n) **Ko e hä ha me'a te tau fai ke faka'äsili lelei ai 'a e ngäue?**

Ko e ngaahi fokotu'u

Vahenga Victoria/ SA

- Ke ave 'a e ngaahi fokotu'u mei he Kuata Vikatolia ki he Vahefonua, 'o 'oua toe ale'a'i he Kuata 'a Senee, kae hanga tonu pe ki he Vahefonua ke toe fai hono talanoa'i ke Kuata pe taha.
- Ke ave pe ki he Vahefonua ke fai mu'a ha fakamaama felave'i mo e ABN 'o e ngaahi Siasi.
- Ko e kole ki he 'Ofisi ke omai mu'a 'a e fakamatala mo'oni mo totonu ki he tu'unga oku 'i ai e Vahefonua, ke vaka'i 'a e kau e Vahefonua ki Tonga.
- Ke deposit ha ngaahi api nofo'anga ke nofo ai si'i matu'a faifekau, ke fakakakato e fehikitaki 'a e Konifelenisi. Pea 'ai e seniti rent o ta fakafoki e noo.

Ko e Tu'utu'uni: Na'e tali ke 'ave 'a e ngaahi fokotu'u 'a e Vahenga Vikatolia ki he Vahefonua.

Vahenga Kolo

1. Ko e Tokanga ki he Visa Ngaue 'a e Sekelitali Pa'anga.

Makatu'unga 'i he mafatukituki 'a e fatongia 'o e Sekelitali Pa'anga' pea lahi mo e ngaahi ngāue (faka-administration) ki he pa'anga 'a e Vahefonua', 'oku mahu'inga ketau fakapapau'i ko e kalasi Visa Ngāue 'oku 'iai' (Visa Class) 'oku kātoi ai 'a e ngaahi ngofua (visa conditions) ke ne fai hono fatongia' 'o 'ikai ke ilifia pe fakama'uma'u 'i hano fakahoko (implement) 'ene ngaahi fokotu'utu'u mo fakahoko ngāue 'oku fai ma'a kitautolu'. [SEP]Kuo hoko 'a e ta'etokanga lahi 'o iku ki hono ta'etali ai 'a e kole Visa Ngāue 'a e Tangata'eiki Faifekau', Rev. Fili Tu'i'onetoa, ke foki ai ki Tonga. Na'e toutou faka'eke 'a e Visa koeni' 'i he ngaahi fakataha'anga' pea ko e tali 'a e Sekelitali 'Ofisi', ko e ki'i me'a si'i pē 'oku fakalelei'i pea tali. 'Ikai ha 'ilo 'a e Vahefonua' kuo loa 'ene ta'etali 'o iku ki he Tribunal pea ko e fakatu'utāmaki lahi ia 'a e uesia tamaki kuo hoko ki he fefolau'aki 'a e ki'i fāmili' ni. [SEP]Ko e 'uhinga ia 'o e hoha'a ki he Visa Ngāue 'a e Sekelitali Pa'anga' ke matu'aki malu he ko e tokotaha tatau pē na'e ngāue ki he Visa 'a Fili' na'e ngāue ki he Visa 'a e Sekelitali Pa'anga'. [SEP]

Ko e Tu'utu'uni: Ke 'ave ki he Poate.

Na'e 'osi fakahu ki he Kuata 'a e Kau Faifekau 'a e fakamatala mei he 'Ofisi fekau'aki mo e kalasi Visa Ngaue pea fakahaa 'e he Sea ki he fakataha fakaKuata lahi ko 'ena visa ngaue ko e Visa 408.

2. Ke Fakafoki 'a e Konisitutone 2018 ki he ACNC kae ui ha GM ke fakapaasi ai ha tu'utu'uni makehe (Special Resolution) ki hono ngaue'aki (Adopt).

Oku fakaloloma 'a e tafoki pē 'a e Poate' 'o fai tu'utu'uni ke fakata'e'aonga'i 'a e Konisitūtōne 2018 ka e fakafoki ki he Konisitūtōne 2016, 'o 'ikai hano toka'i 'a e kau memipa 'o e Vahefonua ke fai ha'anau tu'utu'uni. 'Oku te'eki pe ke lava 'a e Loea 'a e Poate' 'o tuku mai 'a e Kupu'i Lao 'oku ne 'oange ai ha mafai ki he Poate' pe ko ha toe taha-kehe ke ne lava 'o fakata'e'aonga'i (invalidate) 'a e Konistūtōne, 'o 'ikai fou ki he fakataha'anga 'a e kakai' 'i ha GM. [SEP]

Ko e Tu'utu'uni: Ke 'ave ki he Komiti Konisitutone mo e Poate ke nau tokanga ki ai pea 'omi hano fakamatala ki he fakataha hoko.

3. Ke kamata 'a e taa fakafoki 'a e seniti ki Tonga, ke 'osi pe hono taa he ta'u 'e 5 pe ko 'eni 'oku suspend ai 'a e 2% interest mo e totongi fakafoki.

'Oku mahu'inga ke fakatokanga'i ko e Deed mo e Konifelenisi' ko e ta'u 'e 10 kuo 'osi e ta 'o e seniti ne tau kole mai. Ko 'ene lava pe 'a e suspension mei Sune 2023 ki Sune 2028, ta'u pē taha ki he 2029 ke tau tāpuni 'osi ai 'a e 1.4 miliona. Ko e fu'u mafasia faka'ulia ia. Fokotu'u atu ke kamata ha'atau tā fakafoki 'a e \$300,000 he ta'u 'e 5 ka hoko mai 'o kamata 'i he ta'u kaha'u'.

Ko e Tu'utu'uni: Ke 'ave pe ki he Komiti Pa'anga, mo e Poate he 'oku 'osi 'i ai pe 'a e tu'utu'uni ki ai pea 'omi hano fakamatala ki he fakataha hoko.

4. Ke to'o pea fakangata 'a e fakamo'oni (signatory) 'a 'Olivia Fakatukulolo ki he Account kotoa 'a e Siasi pea ke to'o mo 'ene access ki he MYOP. Kae 'oatu 'a e ongo Talekita Fili Fo'ou ko Feleti Vi mo Ernest 'Aho ke fakahoko 'a e MYOP, Tokoni mo Fakataukei ki he Sekelitali Pa'anga ki he founiga ngaue 'a e fonua ni.

Kuo hoko 'a e maumau lahi ki he ngāue 'a e Siasi' 'i hono takihala'i 'e he memipa' ni 'a e Vaefonua' 'o tuku atu 'a e falala ki he taukei mo e ngaahi tu'unga fakaako na'a ne pole'i 'aki 'a e fatongia' mo ne fakahā 'i he ngaahi

fakataha'anga' 'e fakafoki kotoa mai 'a e ngāue mei he Accountant he tene lava pē o fakahoko mei 'Ofisi ke haofaki e sēniti 'a e Vahefonua'. Pea te ne lava lelei 'o fakahū mo e BASS. Kātoa 'o e ngaahi fakamatala ni, kuo tōmui pea ta' emaa ai 'a e taliui ki he ngaahi Potūngaue 'a e Pule'anga'. 'Oku fefē tu'unga 'o e BASS, 'oku up to date pe 'ikai, pē 'oku hoko ko ha 'otu penalty ki a kituatolu. Tōmui faufaua 'o e 'Atita' ko e ta' emaa 'o e ngaahi fakamatala mo e fakamo'oni 'oku 'ave mei he 'Ofisi'. Fale'i hala ki he ABN, Fale'i hala ki hono ownership 'e ha tokosi'i 'a e Siasi'. Pea 'oku fakatu'utamaki 'a e ngaahi fale'i ta' emaa'usia ka e fakamahamahalo mo fakangatangata 'a 'ene a'usia 'o e mo'oni'i me'a ke fai'. 'E ala fihia ki hen'i 'a e Faifekau Pule' mo e Sekelitali Pa'anga', he 'oku 'ikai kena maa'usia 'a e ouau mo e naunau fakalao 'o e Fonua' ni ka ko 'ena fakafalala ki ha fale'i 'a e kakai totonu kuo na'u ako mata'itohi pea nau ngāue he fonua' ni. [SEP] Ki he lelei fakalukufua mo e malu 'a e Vahefonua', 'oku fokotu'u atu ke famālōlō'i 'a 'Oliva Fakatulolo he 'aho ni pē ka e ui ki he ongo Talēkita Fo'ou' kena Myob he 'oku na taukei fakatou'osi kiai. Ka e mahu'inga taha ke na tokoni mo fale'i ki he Sekelitali Pa'anga', ka e ngaholo hotau vaka'. [SEP]

Ko e Tu'utu'uni: Ke 'ave ki he Komiti Pa'anga, Komiti Fale', mo e Poate Talekita.

5. Ke fokotu'u ki he Poate ke fakalelei'i 'a e kau Voting Member 'o fakatatau ki he Kupu 7(a) 'o e Konisitutone: 'Oku ne tu'utu'uni mai ai ko e Memipa Fili ko ha Tokotaha 'oku ne katoi 'a e ngaahi fiema'u ni:-

- (i) Ko ha tokotaha mo'oni
- (ii) Ko ha tokotaha 'oku 'i ai hono lakanga taki (leadership role) 'i ha Vahenga District Church
- (iii) Ko ha tokotaha 'oku ne poupou ki he taumu'a ngae 'a e Siasi
- (iv) Pea 'oku ngofua ke fili.

Ko hono fakakau koia 'o 'Olivia Fakatulolo, Paea Tu'i'onetoa mo Tasimani Telefoni' na'e ta'efakakonisitutone kotoa he 'oku 'ikai hanau lakanga taki (leadership role) 'i ha District Church. Ka 'oku mahino 'a e tekemui ke makatu'unga ai ha'ana memipa Kanititeiti ki he Fili Talekita'. [SEP]

Fakatokanga'i ange 'oku 'ikai ha mafai 'o e Poate' pe ko ha taha kehe ke toe tānaki mai ha memipa fili 'oku 'ikai ke ne maa'usia 'a e tu'utu'uni fakakonistūtōne 'i he Kupu 7(a). Ko e mafai pē 'o e Poate', ko hano tanaki mai ha makatu'unga makehe ke maa'usia 'e he mēmipa fili' 'o anga pehe' ni "Ko ha tokotaha 'oku 'iai hono lakanga taki (leadership role) pea kuo ne 'i he lakanga taki' (leadership role) 'i ha ta'u 'e 2 pe laka hake. Ko e tānaki 'o ha qualification ke fakakakano 'a e leadership role he 'oku tu'u ma'u ia ko e Kupu'i Konisitūtōne.

Fokotu'u atu ke fakata'e'aonga'i 'a e mēmipa fili 'a 'Olivia Fakatulolo, Paea Tu'i'onetoa mo Tasimani Telefoni', ka e faka'ata' 'a kinautolu 'oku 'iai honau leadership role 'i ha District Church ke apply ki he Poate' 'i ha Foomu kuo teuteu 'e he Poate' kenau hoko ko e mēmipa fili. 'Oku tu'utu'uni ki hen'i 'a e Kupu 8 'o e Konisitūtōne'.

'Oku mahu'inga ke 'oua te tau hingaki ki he mafai 'o e Sea' ha ngāue ta'efakakonisitūtōne ke ne fakalao'i 'aki hono mafai aofangatuku' he 'oku ta' ema'oni' oni ia.

7 Classes of Membership

There shall be the following classes of Membership:

(a) Voting Members

Voting Members shall:

- (i) be natural persons;
- (ii) hold a leadership role within a District Church;
- (iii) support the Objects; and
- (iv) be entitled to vote.

(b) Affiliate Members

Affiliate Members shall:

- (i) be natural persons;

Applicant

Paea Monica

6 July 2016
Date

(c) The Board may determine from time to time additional qualifications for admission to each Membership class and the rights attached to each Membership class.

Ko e Tu'utu'uni: Na'e 'uluaki fakamalanga 'a e Memipa Paloti he fokotu'u Paea Tu'o'onetoa, pea fokotu'u kole mo tu'utu'uni ai ke to'o hono hingoa mei he lisi ko ia 'o e kau fakafofonga fakafo'ituitui.

Na'e tali ke 'ave ki he Poate Talekita ke nau tokanga ki ai pea toki 'omi hano fakamatala ki he fakataha hoko.

Vahenga Pulela'a

Fokotu'u:

- Ke fua kakato 'e he Vahefonua 'a e totongi fale (rent) 'o e kau faifekau, ka e tuku pe ke nau taki taha totongi 'a e totongi nofo alea pau (rental bond).

Ko e Tu'utu'uni: Ke tali 'a e fokotu'u mo e monomono ke totongi kakato 'e he Vahefonua 'a e Rent mo e Bond. Pea ke fengaue'aki 'a e 'Ofisi ki he 'Atita mo e Loea ke fakamaama fakalao 'a e lakanga ngae 'a e Faifekau ko e Employee pe Spiritual Appointee. Pea ke 'omi hano fakamatala ki he fakataha hoko.

- Ko e kole no ki he Vahefonua ke fakatau'api ma'ae kainga lotu Takaua Moe 'Eiki. 'Oku fakahu mai mei he 'Ofisi 'o e Vahefonua, Komiti Koloa mo e Investment, pea mo e Poate Talekita.

Ko e Tu'utu'uni: Ke tali 'a e **Fale'i kuo fai 'e he Komiti Pa'anga**:- (1) Ko e fatu 'a e founiga tu'utu'uni ngae ki he fakatau'api (Property Policy); (2) Ko hono toe fakafoki 'a e kole ki he Komiti Koloa mo e Investment ke hokohoko atu 'a e talatalanoa mo Takaua-Moe-'Eiki fekau'aki mo e ngaahi ngae 'oku fiema'u ke 'uluaki fai.

(ng) **Ko hai 'oku tau fili ki he tu'unga Setuata Lahí? [Kuata Tisemá].**

Ko e Tu'utu'uni: Ke hoko atu pe 'a e ongo Setuata lolotonga 'a ia ko e:

Setuata Lahí: Sione Manu'atu Katoa

Tokoni Setuata Lahí: Samisoni Tauelangi

(o) **Ko hai 'oku tau fili ke fakaofonga ki he Fakataha Faka-Vahefonuá? [Kuata Ma'asi].**

(p) **Ko hai 'oku tau fili ke Fakaofonga ki he Konifelenisé? [Kuata Ma'asi].**

(s) **Ko hai ha taha te tau fakaongo ki he Fakataha Faka-Vahefonuá ke Faifekau Akoako?**

Ko e Tu'utu'uni: Ke tali 'a e ngaahi hingoa ko 'eni:-

Vahenga Vikatolia: (1) Sione Tu'ipulotu Vaeatangitau (Toetu'u he 'Ofa)

(2) Nelo Pomaama Liu (Toetu'u he 'Ofa)

Vahe Pulela'a: (3) Viliami Tuiaki (Pulela'a)

(4) Taulanga Ma'asi (Pulela'a)

(5) 'Ieni 'Aloua (Fietakalangi)

(6) Moala Manoa (Konisenisi Fakahaohaoa)

(7) Vika Fa'ulao (Tokaima'ananga)

(8) Siaosi Moa ('Esi ko Fakafeta'i)

(t) **'Oku 'i ai ha Fefine Akonaki kuo pekia he ta'u ni? [Kuata Sepitema]**

(u) **'E fai ki fē pea fai fakakü 'a e Fakataha Faka-Kuata kaha'ú?**

Ma'asi 22, 2025.

4. KO E FAKATAHA FAKA-MALANGÁ

‘E fai ‘a e Fakatahá ‘aki ‘a e ngaahi fehu‘i ko ení:

(a) Ko hai ‘oku tau ‘i hení?

Ko e Tu’utu’uni: Ko e kau malanga kotoa na’e ’i he Fakataha Kuata Lahi.

(e) Pea ‘oku kau kovi ha me‘a ki ha Taha Malanga?

Ko e Tu’utu’uni: ‘Oku ‘io. Ko Sione Hoponoa, SUTT Emerald, ko e anga ta’etaau.

(f) Pe ko hai ha taha ‘e fakahoko ‘i he Kuata ni?

Ko e Tu’utu’uni: Ke tali ‘a e ngaahi hingoa ko ’eni ke fakahoko ‘i he Kuata ni.

Vahenga Vikatolia

Latu Penaia Palaki *Toetu'u he 'Ofa, VIC*

Vahenga Kuinisilani

Siosiua Lisala Kanongata'a *QLD*

Malakai Mafile'o *QLD*

‘Eliesa Solomone Hemaloto Matangi *QLD*

Vahenga Loto

Fangalua Tupou *Toetu'u ki 'Itaniti, NSW*

Vahenga Hihifo

Foulata ki Moana Mahe *Vai ko Sailoame, NSW*

Fotuaika Naitoko *Vai ko Sailoame, NSW*

Vahenga Pulela'a

Mapu'atonga Lamipeti *Fietakalangi, NSW*

Semisi Faokula Kaloni *Fietakalangi, NSW*

(h) Pe ko hai ha Malanga ‘Ahi‘ahi ke nofo ‘i he‘ene ‘Ahi‘ahi?

Ko e Tu’utu’uni: Ko kinautolu ’eni he lekooti ke nofo henau ‘ahi‘ahi.

Mei he Kuata Tisema 2022 (Toloi ki he Kuata Ma’asi 2025?)

’Evelini Vatuvei Tu'anaki *Sikaina 'o e 'Amanaki, Mildura VIC*

Lola Finau *Fietakalangi, Wilmot NSW*

Mei he Kuata Ma’asi 2023 (Toloi ki he Kuata Ma’asi 2025?)

Mahe Taholo *Kovinanite, Canberra ACT*

Mei he Kuata Siune 2023 (Toloi ki he Kuata Ma’asi 2025?)

Lote Finau *Vahenga Pulela'a.*

Mei he Kuata Sepitema 2023 (Toloi ki he Kuata Ma’asi 2025?)

Sione Fonokalafi *Takaua-moe- 'Eiki, Ingleburn NSW.*

Semisi Ta'e'iloa *Takaua-moe-Eiki, Ingleburn NSW.*

Nishan Sanson *Takaua-moe- 'Eiki, Ingleburn NSW.*

Halamehi Havea *Takaua-moe- 'Eiki, Ingleburn NSW.*

Va Samoa Taumalolo Lua *Malanata, Clemton NSW.*

Lutimila Kali *Malanata, Clemton NSW.*

Netali Mahe *Mo'unga Heamoni, Mundduberra QLD.*

Mele Tupouniuia *Mo'unga Heamoni, Mundduberra QLD.*

Lupe 'Ufi *Mo'unga Heamoni, Mundduberra QLD.*

’Ana ’Aholelei *Mo'unga Heamoni, Mundduberra QLD.*

Mele Soana Taungahihifo 'Ofa Taumama'o, Emerald QLD.

Mei he Kuata Ma'asi 2024 (Fakahoko Kuata Ma'asi 2025?)

Tupou Siua	Takaua Moe 'Eiki, Ingleburn NSW
Tomasi 'Inoke	Loto Haohaoa, Botany NSW
Kalisi Moa	Malanata, Clemton Park NSW
Matekitonga Maile	Folofola Mo'ui, VIC
'Iunisi Kaufusi	Folofola Mo'ui, VIC

Mei he Kuata Siune 2024 (Fakahoko Kuata Siune 2025?)

Sami Fa'ufou Tonga	'Evangelio, VIC.
'Ana Malia Vaiangina	'Evangelio, VIC.
Pauline Koka Kei	Sikaina 'o e 'Amanaki, VIC.

Mei he Kuata Sepitema 2024 (Fakahoko Kuata Sepitema 2025)

Tokaukamea Puleiku	Takanga 'o Penieli, VIC
Meipo Fine	Sikaina 'o e 'Amanaki, VIC
'Ofa Kali	Malanata, NSW
Taniela 'Atiola	Mo'unga Molaia, NSW

(i) Pe ko hai ha Malanga 'Ahi'ahi 'oku tau pehē ke fakahoko 'i he Kuata Kaha'ú?

Ko e Tu'utu'un: Ke tali 'a e ngaahi hingoa ko 'eni pea ke toki fakapapau'i he ako malanga 'a e
Faifekau, ngaahi fakataha'anga fakavahe, pea fakakakato mo 'enau Sivi Malanga.

Ke fakatokanga'iange ko e 'uluaki tu'utu'uni 'o e fakahoko malanga ko e kakato 'a e Kuata 'e 4.

Mei he Kuata Tisema 2022 (Toloi ki he Kuata Ma'asi 2025?)

'Evelini Vatuvei Tu'anaki	Sikaina 'o e 'Amanaki, Mildura VIC
Lola Finau	Fietakalangi, Wilmot NSW

Mei he Kuata Ma'asi 2023 (Toloi ki he Kuata Ma'asi 2025?)

Mahe Taholo	Kovinanite, Canberra ACT

Mei he Kuata Siune 2023 (Toloi ki he Kuata Ma'asi 2025?)

Lote Finau	Vahenga Pulela'a.

Mei he Kuata Sepitema 2023 (Toloi ki he Kuata Ma'asi 2025?)

Sione Fonokalafi	Takaua-moe- 'Eiki, Ingleburn NSW.
Semisi Ta'e'iloa	Takaua-moe-Eiki, Ingleburn NSW.
Nishan Sanson	Takaua-moe- 'Eiki, Ingleburn NSW.
Halamehi Havea	Takaua-moe- 'Eiki, Ingleburn NSW.

Va Samoa Taumalolo Lua Malanata, Clemton NSW.

Lutimila Kali Malanata, Clemton NSW.

Netali Mahe Mo'unga Heamoni, Mundduberra QLD.

Mele Tupouniuia Mo'unga Heamoni, Mundduberra QLD.

Lupe 'Ufi Mo'unga Heamoni, Mundduberra QLD.

'Ana 'Aholelei Mo'unga Heamoni, Mundduberra QLD.

Mele Soana Taungahihifo 'Ofa Taumama'o, Emerald QLD.

Mei he Kuata Ma'asi 2024 (Fakahoko Kuata Ma'asi 2025?)

Tupou Siua	Takaua Moe 'Eiki, Ingleburn NSW
Tomasi 'Inoke	Loto Haohaoa, Botany NSW
Kalisi Moa	Malanata, Clemton Park NSW

Matekitonga Maile Folofola Mo'ui, VIC

'Iunisi Kaufusi Folofola Mo'ui, VIC

(k) Pe 'oku 'i ai ha taha ke fokotu'u ke Malanga 'Ahi'ahi?

Ko e Tu'utu'uni: 'Oku 'io.**Vahenga Vikatolia**

Lisiate Taufa Latu

*Toetu'u he 'Ofa, VIC***Vahenga Loto**

Mapili Lama

Toetu'u ki 'Itaniti, NSW

Sefesi Sitauti

Toetu'u ki 'Itaniti, NSW

Sione Lavulo

*Toetu'u ki 'Itaniti, NSW***Vahenga Hihifo**

Seini Akoteu

Vai ko Sailoame, NSW

Heti Fililava

Laumalie Ma'oni'oni, NSW

'Iloa Patolo

Laumalie Ma'oni'oni, NSW

- (l) Pe 'oku 'i ai ha taha na'e nofo mei he tu'unga Malangá pea 'oku tau pehë ke toe Malanga 'Ahi'ahi?

Tu'utu'uni: 'Oku 'io**Vahenga Vikatolia**

Taliui Tufunga

Amanaki Mo'ui, VIC

- (m) Pe kuo hiki ha Taha Malanga mei he Vähenga Ngäue ni he Kuata ni?

Tu'utu'uni: 'Oku 'io**Vahenga Loto**

Potatala Mailau

Hiki mei Mo'unga Molaia ki he SUTT Canberra

- (n) Pe 'oku 'i ai ha Taha Malanga 'oku tau tali mei ha Vähenga Ngäue 'e taha?

Ko e Tu'utu'uni: 'Oku 'Io**Vahenga Loto****Mei he Kuata Sepitema**Viliami Hemani Noa *Tali ki he SUTT 'Esi ko Fakafeta'i mei Tonga*Holani Feuiaki *Tali ki he SUTT Toetu'u ki 'Itaniti mei he Uniting Church***Vahenga Hihifo**Ueta Tama'ofa *Tali ki he SUTT Vai ko Sailoame mei Tonga***Vahenga Pulela'a**Tevita & Seneti Kofe *Tali ki he SUTT Fietakalangi mei Tonga*

- (ng) Pe 'oku 'i ai ha'atau me'a ke fale'i 'a e Konifelenisí kau ki he lësoni mo e sivi 'a e Kau Malangá? [Kuata Ma'asi].

- (o) Pe ko e hä ha me'a ke tau fai ke faka'äsili lelei ai 'a e ngäué?

Ko e Tu'utu'uni: 'Oku 'Io**Vahenga Hihifo**

Fokotu'u ke kau 'a e kau Malanga he kole ngofua ngaue ma'ae fanau – 'a e WWCC (Work With Children Check)

Ko e Tu'utu'uni: Ke tali pea ngaue 'a e kau malanga mo e kau failotu 'o kole 'a e ngofua ko ia WWCC, koe'uhì, ka hoko ha fakatamaki, 'e mo'ua 'a e taha malanga pe failotu 'oku 'ikai ha'ane WWCC, pea 'e mo'ua foki 'a e Vahefonua hono faka'ataa ha taha 'ikai ha'ane WWCC ke fakahoko ha fatongia fakalotu 'oku 'i ai 'a e fanau.

- (p) Pe fai fakakü'a e Fakataha kaha'ú?

'Oku fokotu'u mei he Palesiteni 'a Ma'asi 22-23 he 'e me'a mai 'a e Ta'ahine Kuini ke lotu fakataha mo e Vahefonua.

(s) Pe 'oku 'i ai ha Malanga kuo pekia 'i he Kuata ni?

Ko e Tu'utu'uni: 'Oku 'io

Vahenga Loto

Makasini Tauelangi	<i>Mo 'unga Molaia, NSW</i>
Lopeti Palu	<i>Toetu'u ki 'Itaniti, NSW</i>

Ko e ME'A KEHE

'Ofisi & Pa'anga

Pa'anga:

- (1) Ko e kole poaki'i 'a e \$10000 na'e fakahoko 'aki 'a e fatongia 'o e Setuata Lahi mo e Vahefonua ki he Pule Malolo ko e Palesiteni 'i Siulai 2024.
- (2) Ko e pepa makehe fekau'aki mo e fakamatala pa'anga 'a e Vahefonua mei Sanuali – Siune mo Siulai – Tisema.
- (3) Ko e kole ki he kau memipa 'o e Vahefonua, ko ha'anau fie'ilo mo fiema'u fekau'aki mo e pa'anga, ke nau kataki 'o fetu'utaki pe ki he Sekelitali Pa'anga mo e 'Ofisi ke fai 'a e femahino'aki.

Ko e Tu'utu'uni: ke tali 'a e fakamatala ngae.

Ko e Fehu'i: (1) Ko e ha e tu'unga 'o e pa'anga investment mo e ha e taimi 'o e ta'u 'e fiha 'oku fakafuofua ai ha fe'unga ke fakatau ha 'api nofo'anga fakafaifekau? (2) Ko e ha e fakahokohoko 'o e ngaahi ngae kuo fokotu'u mei he ngaahi fakataha'anga fekau'aki mo hono ngae'aki 'a e pa'anga investment?

'Ofisi: (1) Ko e 'Api fakavahefonua 'i Berkshire, "Fanga'otaha 'o Sione Uesile", 'oku lolotonga fakahoko 'a e ngae ki ai he taimi ni ki he "DA" pea pehe ki he Mape ngae fakalelei 'e fai ki he Shed; Parking Lot ki he fiema'u ko ia 'o e "DA". (2) 'Oku fai fakataha pe mo e fakasio 'o e feitu'u 'e ala ke fakatau ma'ae "Place of Worship" 'uma'a 'a e nofo'anga fakafaifekau.

Ko e Tu'utu'uni: ke tali 'a e fakamatala ngae.

Na'e poupou hono fokotu'u 'o e pepa miniti mo e fakamo'oni hingoa.

Sea: Siosifa Koloti Ma'u

Sekelitali: Lousiale Uasike-Mone

14/12/2024

SEA: Fakamalo, Lotu Tuku mo e Kelesi.